

Aerdsedijk 40 te Aerdt

- Quicksan flora en fauna in het kader van de Wet natuurbescherming –

Opdrachtgever	Familie W. Blij
Datum veldbezoek	14 januari 2021
Kenmerk rapport	Q2021.009- Quicksan flora en fauna Aerdsedijk 40 te Aerdt
Datum rapport	24 februari 2021
Versie	V1.0
Auteur	K.H. Eymael
Controle	ing. J.M. de Wever

EcoTierra-ecologisch adviesbureau

Postadres: Abraham Teerlinkstraat 10, 7424 DM Deventer

Bezoekadres: Engelenburgstraat 57, 7391 MV Twello

www.ecotierra.nl

info@ecotierra.nl

0570-597418

Draagvlak voor natuur is de basis voor natuurbescherming

Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag worden vervaelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden d.m.v. druk, fotokopie, digitale kopie of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven. EcoTierra- ecologisch adviesbureau is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van EcoTierra- ecologisch adviesbureau; opdrachtgever vrijwaart EcoTierra- ecologisch adviesbureau voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING

1 INLEIDING	5
1.1 AANLEIDING	5
1.2 DOELSTELLING	5
1.3 VOLLEDIGHEID ONDERZOEK	5
1.4 GELDIGHEIDSDUUR RAPPORT	6
2 ONDERZOEKSOPZET	7
2.1 BRONNENONDERZOEK	7
2.2 VELDBEZOEK	7
3 PLANGEBIED EN BEOOGDE INGEPEN	7
3.1 PLANGEBIED	8
3.2 GEWENSTE TOEKOMSTIGE SITUATIE EN VOORGENOMEN INGEPEN	13
4 BEVINDINGENONDERZOEK	14
4.1 BEVINDINGEN BRONNENONDERZOEK	14
4.2 BEVINDINGEN VELDONDERZOEK	16
5 EFFECTENBEOORDELING	19
5.1 EFFECTEN BESCHERMDE GEBIEDEN/ HOUTOPSTANDEN	19
5.2 EFFECTEN SOORTEN	19
6 CONCLUSIE EN VRIJBLIJVEND ADVIES	23
6.1 CONCLUSIE	23
6.2 VRIJBLIJVEND ADVIES	24

BIJLAGEN

1. Beknopte samenvatting NDFF
2. Wettelijk kader
3. Lijst beschermde soorten
4. Jaarrond beschermde nesten
5. Bronnen

SAMENVATTING

In opdracht van familie W. Blij heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Aerdsedijk 40 te Aerdt (gemeente Zevenaar) een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Aerdt en betreft het merendeel van de aanwezige opstallen en verharding op het perceel en de bijbehorende tuin/ groenstructuren.

De initiatiefnemer is voornemens om een woning, een schuur en een gedeelte van een oude veestal te amoveren ten behoeve van de realisatie van een nieuwe woning en een mantelzorgwoning. In het kader van de voorgenomen ingrepen zullen mogelijk enkele bomen worden gekapt en een coniferenhaag gedeeltelijk worden gerooid. Tevens zal betonverharding worden vervangen voor gras/ tuin.

Het plangebied zal landschappelijk worden ingericht door onder andere de aanplant van fruitbomen en haagbeukhagen. Oppervlaktewateren zullen niet worden gedempt.

De ingrepen vinden plaats in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op een bronnenonderzoek en een veldbezoek. Het veldbezoek heeft op 14 januari 2021 plaatsgevonden.

Op basis van het uitgevoerde onderzoek kan worden geconcludeerd dat:

- Het plangebied naast het Gelders Natuurnetwerk ligt, maar dat er in Gelderland geen externe werking van toepassing is. Verdere toetsing aan het GNN wordt niet noodzakelijk geacht;
- Het plangebied is gelegen in de Groene ontwikkelingszone. De verwachting is dat de genoemde kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen voor deze zone niet zullen worden geschaad door de beoogde ingrepen;
- Onderhavige quickscan geen Voortoets betreft die nodig kan zijn bij ligging naast een Natura2000-gebied (Wnb-Natura2000-soorten). In onderhavige situatie wordt een Voortoets noodzakelijk geacht.
- Er niet aan stikstof getoetst is (Wnb-Natura2000-stikstof). Er zal een AERIUS-berekening noodzakelijk zijn.
- Er geen gevolgen zijn aangaande het onderdeel Wnb- houtopstanden;
- Er een nader onderzoek naar vleermuizen, huismus, kamsalamander, poelkikker, rugstreeppad en steenmarter plaats dient te vinden.
- Voor algemeen voorkomende soorten een algemene vrijstelling geldt als het ruimtelijke ingrepen betreft;
- De zorgplicht altijd van toepassing is.

1 INLEIDING

In opdracht van familie W. Blij heeft EcoTierra- ecologisch adviesbureau aan de Aerdsedijk 40 te Aerdt (gemeente Zevenaar) een quickscan flora en fauna uitgevoerd in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).

1.1 Aanleiding

De initiatiefnemer is voornemens om een woning, een schuur en een gedeelte van een oude veestal te amoveren ten behoeve van de realisatie van een nieuwe woning en een mantelzorgwoning. In het kader van de voorgenomen ingrepen zullen mogelijk enkele bomen worden gekapt en een coniferenhaag gedeeltelijk worden gerooid. Tevens zal betonverharding worden vervangen voor gras/ tuin.

Het plangebied zal landschappelijk worden ingericht door onder andere de aanplant van fruitbomen en haagbeukhagen. Oppervlaktewateren zullen niet worden gedempt.

In verband met de Wet natuurbescherming (Wnb) is het noodzakelijk om voorafgaande aan ruimtelijke ingrepen en inrichting te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebied beschermde diersoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- wat is de juridische status van deze soorten?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten?
- ligt het plangebied in of nabij beschermde natuurgebieden, zoals GNN/ GO of Natura2000-gebieden?
- wat zijn de gevolgen en dienen er (mitigerende) maatregelen genomen te worden?
- dient er een nader onderzoek uitgevoerd te worden?
- dient er een ontheffing aangevraagd te worden?

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitend geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek.

Aan de hand van expert-judgement en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten. Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

1.4 Geldigheidsduur rapport

Afhankelijk van de aangetroffen soorten is de rapportage drie of vijf jaar geldig. Voor Habitatrichtlijnsoorten en vogels met een jaarrond beschermd dient maximaal drie jaar als geldigheidsduur te worden gehanteerd met als voorwaarde dat er weinig (fysieke) veranderingen hebben plaatsgevonden in het plangebied.

2 ONDERZOEKSOPZET

In onderhavige quickscan is de locatie gescreend op de aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een bronnenonderzoek en vervolgens is de locatie bezocht.

2.1 Bronnenonderzoek

Alvorens het terrein is bezocht zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen (waaronder NDFF, bijlage 1 beknopte samenvatting) geraadpleegd. De waarnemingen zijn gedaan tussen 2011 en 2021. Hierdoor is indicatief een beeld verkregen of er streng en strikt beschermde soorten voorkomen in het kilometer-/uurhok waarin het plangebied is gelegen.

Diverse kaarten (waaronder GNN en GO, Natura2000 en Natuurbeheerplan) van de provinciale site gelderland.nl zijn geraadpleegd in januari en februari 2021, evenals Natura2000.nl

Op internet is gezocht naar openbare rapportages van ecologische onderzoeken die in de directe omgeving van onderhavig plangebied zijn uitgevoerd.

2.2 Veldbezoek

Het plangebied is op 14 januari 2021 overdag bezocht. Ten tijde van het veldbezoek was het zonnig bij een temperatuur van rond de 8°C.

Het plangebied was ten tijde van het veldbezoek geheel toegankelijk. De directe omgeving van het plangebied is tijdens het veldbezoek eveneens bekeken. Tijdens het onderzoek is de initiatiefnemer geïnterviewd.

Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren en dergelijke).

Het onderzoek is uitgevoerd door ecoloog K.H. Eymael met een relevante MBO4 opleiding (ecologie en wildlife management). Tevens worden door de ecologen van EcoTierra-ecologisch adviesbureau diverse relevante cursussen gevolgd, symposia en congressen bezocht en diverse vakbladen en nieuwsbrieven gelezen om de laatste ontwikkelingen te volgen. De onderzoeker is in het bezit van diverse certificaten, waaronder de cursus diersporen voor ecologen (Weylin Tracking).

3 PLANGEBIED EN BEOOGDE INGREPEN

In dit hoofdstuk zijn de onderzoekslocatie en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeelding is het plangebied weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden.

3.1 Plangebied

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Aerdt en betreft het merendeel van de aanwezige opstallen en verharding op het perceel en de bijbehorende tuin/ groenstructuren. De opstallen betreffen een woning (1), een schuur (2) en een gedeelte van een oude veestal (3). Nummer vier betreft de betonverharding met aan de westzijde een betonnen muur.

De woning beschikt over een dak met dakpannen en houten dakbeschot. Verder is er deels een spouw aanwezig. De schuur heeft deels een dak met dakpannen zonder isolatie en een deel met isolatiepanelen. Er is geen spouw aanwezig bij deze opstal. De oude veestal heeft een ijzeren golfplaten dak zonder isolatie. Er is geen spouw aanwezig.

Het overige gedeelte van het perceel bestaat uit verharding en tuin waarop verschillende bomen en struiken staan. Tevens is er aan de oostzijde een coniferen haag aanwezig.

De directe omgeving bestaat uit met name agrarische percelen, een dijk en het stroomgebied van de Oude Rijn. Op nog geen 7 meter afstand ten westen van het plangebied is een poel gelegen.

Het perceel is omsloten door het Natura 2000-gebied 'Rijntakken', maar het plangebied ligt volledig buiten het Natura2000-gebied (geexclaveerd).

Afbeelding 1: Situering plangebied (bron: google maps.nl).

Foto's: Indrukken plangebied. Opstal 1. De te amoveren woning.

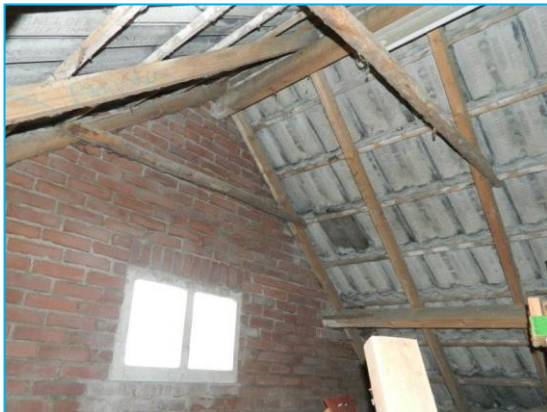
Foto: Indrukken plangebied. Opstal 1. De te amoveren woning.

Foto's: Indrukken plangebied. Opstal 1. De te amoveren woning, binnen.

Foto's: Indrukken plangebied. Opstal 2. De te amoveren schuur.

Foto's: Indrukken plangebied. Opstal 2. De te amoveren schuur, binnen.

Foto's: Indrukken plangebied. Opstal 3. Het te amoveren deel van de veestal.

Foto's: Indrukken plangebied. Opstal 3. De te amoveren oude veestal, binnen.

Foto's: Indrukken plangebied. Mogelijk te kappen bomen en (gedeeltelijk) te rooien coniferen haag.

Foto's: Overige Indrukken plangebied. De te verwijderen verharding met betonnen muur (4).

Foto's: Indrukken directe omgeving. Naastgelegen poel.

Foto's: Indrukken directe omgeving. Omliggende Natura 2000-gebied.

Foto's: Indrukken directe omgeving. Omliggende Natura 2000-gebied.

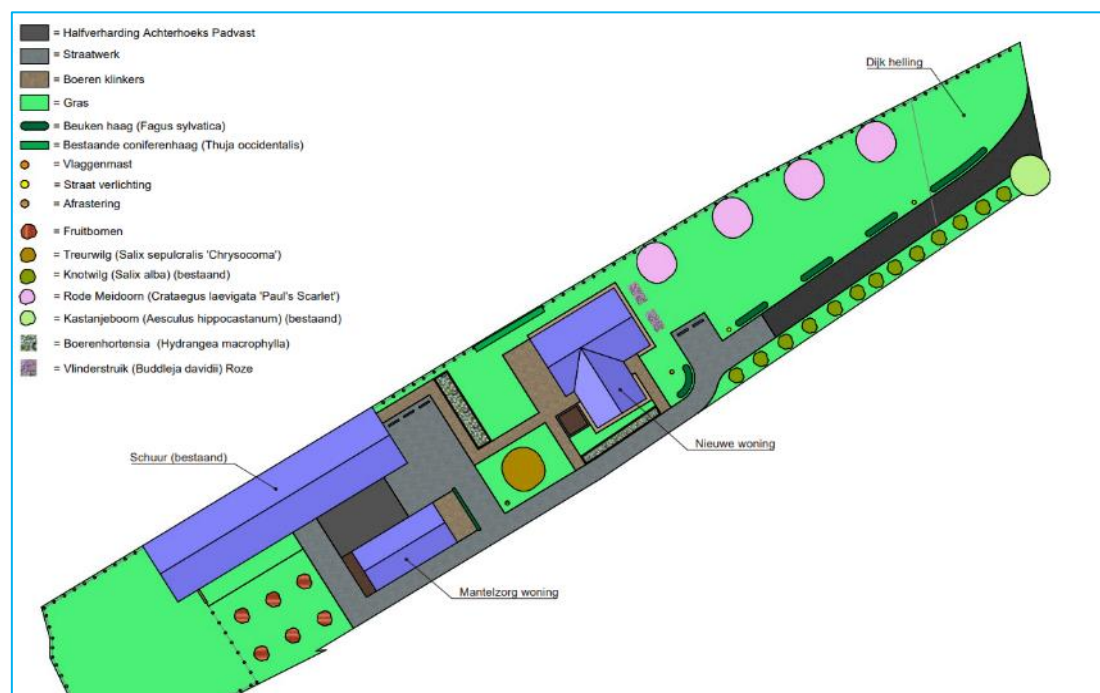
3.2 Gewenste toekomstige situatie en voorgenomen ingrepen

De initiatiefnemer is voornemens om een woning, een schuur en een gedeelte van een oude veestal te amoveren ten behoeve van de realisatie van een nieuwe woning en een mantelwoning met bijbehorende bestrating. De nieuw te realiseren woning zal op ongeveer dezelfde locatie worden teruggebouwd. De nieuw te realiseren mantelwoning zal wat verder op het erf komen waardoor er aan de westzijde ruimte ontstaat voor een weg.

Tevens zal betonverharding worden vervangen voor gras/ tuin. Mogelijk wordt er een betonnen muurtje gesloopt. In het kader van de voorgenomen ingrepen zullen mogelijk enkele bomen worden gekapt en een coniferen haag (gedeeltelijk) worden geroid. Oppervlaktewateren zullen niet worden gedempt.

Het plangebied zal landschappelijk worden ingericht door onder andere de aanplant van fruitbomen en haagbeukhagen.

De ingrepen vinden plaats in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden.

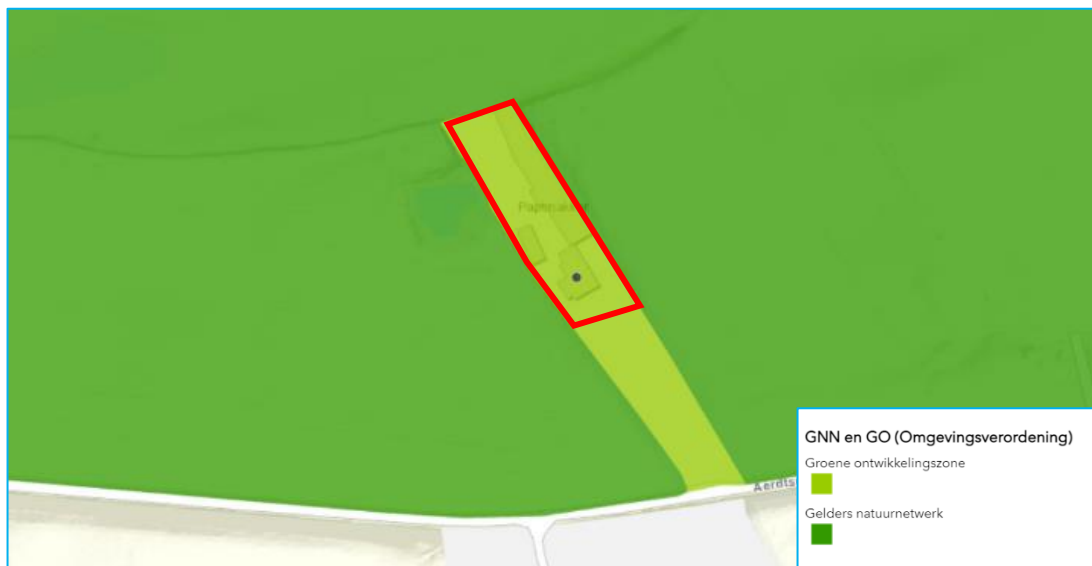
Afbeelding 2: Plattegrond gewenste situatie (bron: Lo Hendriks).

4 BEVINDINGENONDERZOEK

Hieronder worden de bevindingen van het bronnenonderzoek en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek besproken.

4.1 Bevindingen bronnenonderzoek

Het plangebied is niet gelegen in het Gelders Natuurnetwerk (GNN), maar grenst er wel aan. Wel is het plangebied gelegen in de Groene Ontwikkelingszone (deelgebied 66 Rijnstrangengebied en Gelders Eiland). Hieronder worden de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen (GO) voor dit deelgebied weergegeven (bron: gelderland.nl).

Afbeelding 3: Ligging plangebied t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone (bron: gelderland.nl).

Kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap

- Laagdynamische riviernatuur; ecologisch kerngebied (Natura 2000-gebied) voor vooral moeras en moerasvogels en amfibieën
- onderdeel van Nationaal Landschap Gelderse Poort
- variabel, grotendeels agrarisch cultuurlandschap en natuurcomplexen: Erfkamerlingschap, Geldersche Waard, Eendenpoelse Buitenpolder, Grote Geldersche Waard en Pannerdensche Waard; Driedorpenpolder binnendijs land
- Parel Rijnstrangen: moeras, nat grasland, stroomdalgrasland, moerasvogels en amfibieën, w.o. roerdomp, porseleinhoen, zwarte stern, baardmannetje, buidelmees en grote karekiet, grote populaties rugstreepad en kamsalamander; geringe wisseling in waterstanden
- de Wild/Grenskanaal verbindt de Rijnstrangen met het Duitse N2000-gebied Hetter en voert schoon water aan
- waarden voor weidevogels, water- en moerasvogels, vleermuizen, amfibieën, vissen en bever
- leefgebied steenuil
- leefgebied kamsalamander

- plaatselijk kleinschalige landschappen met strangen, hagen en singels, knotwilgen en ooibos
- cultuurhistorische waarden van de uiterwaarden, oude kavelpatronen, doorbraakkolken, waterstaatswerken (kades en sluisjes), kleiwinningen
- onbebouwdheid van het strangengebied
- rust, ruimte en donkerte m.u.v. de omgeving van stedelijke gebieden
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem
- ecosysteemdiensten: recreatie, wateropvang en -afvoer
- alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone

- Ontwikkeling stroomdalgraslanden en glanshaverhooilanden
- ontwikkeling water- en oeverhabitats
- ontwikkeling hard- en zachthoutooibossen
- ontwikkeling moerassen, ruigteranden en laag gelegen bloemrijke graslanden
- ontwikkelen weidevogelpopulaties
- ontwikkeling populaties van water-, oever- en moerasvogels
- ontwikkelen biotopen voor vlinders, reptielen, amfibieën, w.o. kamsalamander en vissen
- ontwikkeling populatie bevers en otters
- vermindering barrièrewerking Tolkamer
- ontwikkeling coulissenlandschap met strangen, knotwilgenrijen en meidoornhagen (evenwijdig aan de stroom) met lokaal doorzichten op de rivier, dorpen en steden
- behoud reliëf kronkelwaarden

Verder heeft het plangebied geen Natuurbeheertypen meegekregen in het vigerende Natuurbeheerplan.

Het plangebied is omsloten door het Natura2000- gebied 'Rijntakken'. Dit Natura-2000 gebied betreft een Habitat- en Vogelrichtlijngebied.

Afbeelding 4: Ligging plangebied t.o.v. het Natura2000-gebied (bron: Natura2000.nl).

Volgens de geraadpleegde bronnen (waaronder NDFF) kunnen er in binnen het plangebied en in de omgeving relevante soorten als steenmarter, bunzing, wezel, otter, bever, gewone dwergvleermuis, ruige dwergveermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, baardvleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, rugstreeppad (waarnemingen uit 2015 binnen 350 meter afstand van onderhavig perceel), poelkikker (waarnemingen uit 2018 op 6 meter afstand in de poel naast onderhavig plangebied), kamsalamander (waarnemingen uit 2018 op 6 meter afstand in de poel naast onderhavig plangebied), steenuil, kerkuil, ransuil, huismus, gierzwaluw en roek voorkomen.

Er zijn geen relevante rapportages gevonden van planlocaties in de directe omgeving van onderhavige planlocatie.

4.2 Bevindingen veldonderzoek

Interview

De initiatiefnemer gaf aan dat er mogelijk enkele populieren zullen worden gekapt en een coniferen haag (gedeeltelijk) zal worden gerooid. Verder kon de initiatiefnemer geen relevante informatie geven.

Flora

Beschermde flora is niet aangetroffen in het plangebied. Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit bebouwing en verharding. Het overige deel betreft tuin waarop voornamelijk cultivars en soorten groeien die van voedselrijke en verstoorde gronden houden.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen het plangebied en de omgeving diverse vogelsoorten waargenomen zoals roodborst, koolmees, pimpelmees, huismus, grauwe gans, merel en buizerd (auditief).

De ruimte tussen de dakpannen en het dakbeschot van de woning is voor huismussen toegankelijk via de dakgoot en openingen bij dakpannen. Tevens kunnen huismussen het dak betreden via een opening bij de dakgoot. Bij deze opening zijn fecaliën van mogelijk huismus aangetroffen.

Foto's: Dak van de woning toegankelijk voor huismussen en fecaliën van vermoedelijk huismus.

Tijdens het veldbezoek is een groep huismussen aangetroffen in de (gedeeltelijk) te rooien coniferenhaag. De groenstructuren op het perceel maken deel uit van het functioneel leefgebied van deze soort.

Jaarrond beschermde nesten van de typische dorp-/ stadbewonende gierwaluw worden niet verwacht gezien de geografische ligging. Er zijn dan ook geen sporen van de gierwaluw aangetroffen. In de voormalige veestal is een oud nest van boerenwaluw aangetroffen. Nesten van huiswaluw zijn niet aangetroffen.

Bij de te amoveren opstallen en de groenstructuren zijn geen nesten of sporen (veren, braakballen, fecaliën en dergelijke) van uilen, zoals steen- of kerkuil aangetroffen. Er lijken ook geen geschikte openingen te zijn in de opstallen die leiden naar geschikte broedplekken. Verder zijn er ook geen roest- of winterbomen van ransuil waargenomen in de mogelijk te rooien coniferenhaag.

Horsten van roofvogels zijn door het ontbreken van grotere bomen niet aanwezig. Het ontbreekt dan ook aan sporen van genoemde soorten/soortgroepen.

Het plangebied betreft, gezien het karakter van het perceel en de omgeving, geen significant foerageergebied voor roofvogels en uilen.

Nesten van weidevogels worden naast het bebouwde perceel niet verwacht in verband met verstoring/ menselijke activiteiten. In de directe omgeving is geschikter weidevogelgebied aanwezig.

Het is aannemelijk dat vogelsoorten zonder jaarrond beschermd nest broeden in de te amoveren bebouwing en/ of in de aanwezige groenstructuren. Het veldbezoek is uitgevoerd buiten het broedseizoen van vogels.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen exemplaren of voortplantings- en/ of verblijfplaatsen van soorten aangetroffen die zijn beschermd bij de Habitatrichtlijn of van soorten die niet zijn vrijgesteld door de provincie. Binnen het plangebied zijn geen concrete aanwijzingen aangetroffen, zoals markeerpoepjes en/of latrines, die duiden op een vaste verblijfplaats van een steenmarter. In de te amoveren woning en de overige opstallen zijn wel toegankelijke verblijfplaatsen aanwezig waarvan de steenmarter gebruik kan maken. Het plangebied is zorgvuldig onderzocht op geschiktheid voor kleine marterachtigen. Er zijn geen holen of elementen als takkenrillen, omgevallen bomen, houtstapels en dergelijke aangetroffen die kleine marterachtigen kunnen gebruiken als vaste verblijfplaats. Verblijfplaatsen en significant leefgebied voor kleine marterachtigen worden derhalve niet verwacht. Verblijfplaatsen en significant leefgebied van andere marterachtigen, zoals boommarter, das en otter, worden eveneens niet verwacht op een dergelijke locatie. De bever zal voorkomen langs de Oude Rijn, maar heeft geen significant leefgebied in het plangebied of de directe omgeving ervan. Er zijn geen aanwijzingen, zoals een nest/ geschikte holte, eetsporen en dergelijke aangetroffen die duiden op een verblijf- of voortplantingsplaats van de eekhoorn.

Algemeen voorkomende soorten zoals konijn, haas, vos, egel en huis- en veldmuis kunnen worden verwacht binnen en nabij het plangebied.

Vleermuizen

Bij de te amoveren woning zijn onder andere openingen bij de dakpannen, loodslabben, dakgoot en dergelijke aanwezig die toegang kunnen bieden tot geschikte verblijfplaatsen zoals spouwen en geschikte wegkruipplekken. Vleermuizen hebben maar hele kleine openingen nodig om in een gebouw te komen.

Foto's: Geschikte openingen voor vleermuizen.

De te amoveren schuur beschikt deels over dakpannen met isolatiepanelen. Het is niet geheel uit te sluiten dat vleermuizen de ruimte tussen de dakpannen en de isolatiepanelen kunnen betreden via kleine openingen bij de dakpannen. De oude veestal is niet geschikt bevonden voor vleermuizen. De opstal beschikt niet over een spouw, pannendak met dakbeschot, gevelbetimmering en dergelijke waarin of waarachter geschikte wegkruipplekken aanwezig zijn.

De verwachting is dat er gefoerageerd wordt door vleermuizen binnen en nabij het plangebied. Essentiële vliegroutes worden binnen het daadwerkelijke plangebied niet verwacht.

Amfibieën, reptielen en vissen

Er is geen oppervlaktewater aanwezig binnen het daadwerkelijke plangebied. De aanwezigheid van vissen en voortplantingswater van amfibieën kan derhalve worden uitgesloten.

Naast het plangebied, op circa 6 meter afstand, is een poel gelegen. Algemeen voorkomende soorten, maar ook strikt beschermde soorten als poelkikker, kamsalamander en eventueel rugstreeppad, kunnen deze poel gebruiken als voortplantingswater en/of om in te verblijven. Het gehele perceel, dat hoger is gelegen dan de poel, kan dienen als land-/ winterhabitat voor de eventueel aanwezige soorten. Op het erf kunnen exemplaren wegkruipen onder elementen als steenstapels en onder groenstructuren. Mogelijk zijn er ook plekken om in te graven in de grond. Tijdens het veldbezoek is gezocht naar overwinterende exemplaren. Er zijn toen geen exemplaren waargenomen.

Het plangebied is niet geschikt bevonden voor reptielen door het ontbreken van geschikt leefgebied (zoals water, broeihopen en geschikt landhabitat).

Ongewervelden/ overige soorten

Het ontbreken van specifieke habitats zoals heide en (laag)veen, grote rivieren en oude, rottende eiken maakt dat de veelal veeleisende Habitatrichtlijnsoorten en exemplaren van de nationaal beschermde soorten van ongewervelden en overige soorten niet te verwachten zijn binnen het daadwerkelijke plangebied. Die soorten hebben vaak specifieke ecologische eisen die in dergelijke plangebieden beperkt aanwezig zijn.

5 EFFECTENBEOORDELING

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op eventueel aanwezige beschermde gebieden en de aanwezige flora en fauna getoetst aan de Wet natuurbescherming.

5.1 Effecten beschermde gebieden/ houtopstanden

Het plangebied ligt buiten de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). De provincie hanteert geen externe werking als het gaat om het GNN, de Nee-tenzij toets is derhalve niet aan de orde.

Wel is het plangebied gelegen in de Groene Ontwikkelingszone. De verwachting is dat de genoemde kernkwaliteiten van het deelgebied en ontwikkelingsdoelen GO niet zullen worden geschaad door de beoogde ingreep. De kernkwaliteit “alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied” wordt in onderhavige rapportage verder behandeld. De situatie op het erf verandert niet substantieel. Een woning wordt vervangen en er wordt een mantelzorgwoning bijgebouwd. Bij de toekomstige inrichting kunnen de geformuleerde ontwikkelingsdoelen GO als richtlijn dienen, waaronder voor de soorten steenuil en kamsalamander. Voor deze soorten kunnen bijvoorbeeld takkenrillen (landhabitat en voedselbron) en steenuilenkasten worden aangebracht.

Het plangebied grenst direct aan het Natura2000-gebied ‘Rijntakken’. Eén van Habitatsoorten waarvoor dit gebied is aangewezen is de kamsalamander. Mogelijk hebben de geplande ingrepen tot gevolg dat, direct of indirect, leefgebied (voortplantings- en landhabitat op erf) wordt aangetast of (tijdelijk) significant wordt verstoord. Tevens hebben de voorgenomen ingrepen eventueel een (tijdelijk) negatief effect op andere soorten waarvoor het Natura2000-gebied is aangewezen.

Thema's als vermessing/ verzuring vallen niet onder de reikwijdte van onderhavige quickscan flora en fauna. Mogelijk zijn er door de uitvoering van de werkzaamheden gevolgen op het naast gelegen Natura2000-gebied wat betreft stikstof.

Er dient een Voortoets Natura2000, soorten en stikstof (Aerius-berekening), uitgevoerd te worden om vast te stellen of er significant negatieve effecten te verwachten zijn op de typen en soorten die voor het Natura2000-gebied zijn aangewezen.

Er worden in het kader van de voorgenomen ingrepen mogelijk enkele bomen gekapt en een deel van de coniferen haag gerooid. De bomen vallen echter niet onder de definitie ‘Houtopstand’ qua lengte/ oppervlak en aantal en het betreffen groenstructuren op een erf (artikel 4.1, Wnb).

5.2 Effecten soorten

Er wordt in het kader van de vigerende wetgeving nagegaan of beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen door het project opzettelijk worden aangetast (vernield, beschadigd of ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er binnen het plangebied geen beschermde wilde vaatplanten aangetroffen.

Er zijn derhalve geen negatieve effecten te verwachten aangaande deze soortgroep.

Vogels

Het veldbezoek heeft uitgewezen dat jaarrond beschermde nesten van huismus niet uit te sluiten zijn binnen het plangebied. Tevens kunnen de aanwezige (eventueel te kappen) groenstructuren onderdeel uitmaken van het functionele leefgebied van deze soort. Mogelijk gaan er nesten en significant functioneel leefgebied verloren door de beoogde ingrepen. Dit is niet toegestaan bij de Wet Natuurbescherming.

Om vast te stellen of en hoeveel nesten er aanwezig zijn en waar deze nesten zich bevinden en in welke mate de omgeving door deze soort wordt gebruikt dient er een nader onderzoek naar huismus plaats te vinden. Dit nadere onderzoek dient plaats te vinden conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, versie 1,0, juli 2017, 2x overdag in de periode 1 april tot 15 mei).

Mogelijk dienen er naar aanleiding van het nadere onderzoek een ontheffing aangevraagd te worden en mitigerende maatregelen genomen te worden.

De aanwezige groenstructuren maken onderdeel uit van het functionele leefgebied van de huismus. Derhalve mogen de groenstructuren niet verwijderd worden alvorens het nadere onderzoek is afgerond.

Binnen het plangebied zijn enkele vogelsoorten of nesten van vogelsoorten waargenomen die een zogenaamd categorie 5 nest (nesten die als jaarrond beschermde verblijfplaats kunnen worden gekwalificeerd indien geen c.q. onvoldoende alternatieve locaties aanwezig zijn) kunnen hebben, zoals boerenwaluw, koolmees en pimpelmees. Mochten deze soorten broeden in de opstallen/ groenstructuren, dan hebben deze soorten bij het wegvallen van deze elementen voldoende broedplekken in de omgeving. Tevens zal in de toekomstige situatie voor genoemde soorten waarschijnlijk nieuw broedbiotoop ontstaan. Er is derhalve geen sprake van een jaarronde bescherming.

Vogelsoorten zonder jaarrond beschermd nest zullen zeer waarschijnlijk broeden in de aanwezige opstallen en/ of bomen en struiken binnen het plangebied en in de directe omgeving. De sloop-, bouw- en rooiwerkzaamheden dienen derhalve buiten het broedseizoen plaats te vinden (broedseizoen loopt globaal van maart tot en met juli/ augustus, afhankelijk van soort en weersomstandigheden). Het gaat erom of een broedgeval wordt verstoord of niet.

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn geen soorten, of verblijfplaatsen ervan, waargenomen die zijn beschermd bij de Habitatrichtlijn of niet zijn vrijgesteld door de provincie (zie bijlage 1 voor vrijgestelde soorten). Echter kon de aanwezigheid van een vaste verblijfplaats van de steenmarter niet volledig worden uitgesloten tijdens het veldbezoek. Mogelijk gaat een vaste verblijfplaats van deze soort verloren door de beoogde ingrepen. Significant functioneel leefgebied van de steenmarter zal niet worden aangetast.

Tijdens de nadere onderzoeken (huismus vleermuis en amfibieën) dient tevens gelet te worden op sporen en exemplaren van de steenmarter.

Mogelijk dienen er naar aanleiding van het nadere onderzoek een ontheffing aangevraagd te worden en/ of mitigerende maatregelen genomen te worden.

Mogelijk komen er algemeen voorkomende soorten voor. Algemeen voorkomende soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten.

Vleermuizen

De sloop van de woning en de schuur kan tot gevolg hebben dat jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen vernietigd worden. Dit is niet toegestaan bij de Wet Natuurbescherming. Verblijfplaatsen van boombewonende soorten gaan door de ingrepen niet verloren.

In dit kader zal er een nader onderzoek naar vleermuizen moeten plaatsvinden. Dit nadere onderzoek dient vast te stellen of er (zo ja, welke soorten en welke functie) gebruik gemaakt wordt van de opstallen en dient plaats te vinden op basis van het protocol voor vleermuisinventarisaties 2021 (GaN). Er dient in de periode 15 mei- 15 juli (kraam-/zomerverblijf) en 15 augustus- 1 oktober (paar-/zomerverblijf) onderzoek plaats te vinden. Bij de onderzoeksopzet dient gelet te worden op de diverse functies die het plangebied kan hebben, op de verschillende soorten vleermuizen die gebruik van de opstallen kunnen maken en op de zogenaamde 75% regel uit het vleermuizenprotocol.

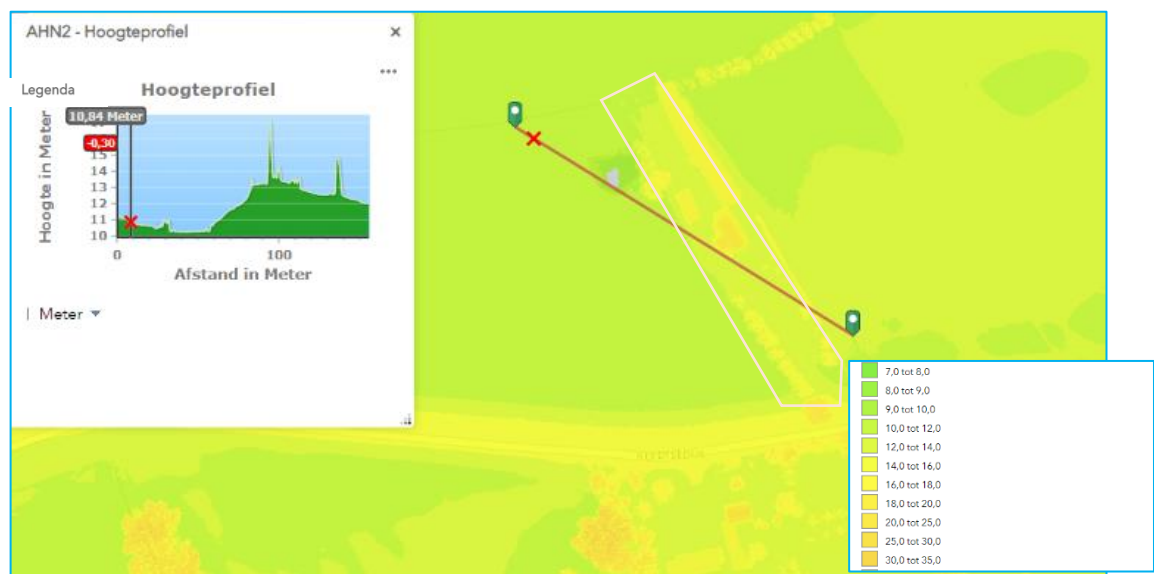
Mogelijk dienen er naar aanleiding van het nadere onderzoek een ontheffing aangevraagd te worden en mitigerende maatregelen genomen te worden.

Er zal door vleermuizen gefoerageerd worden nabij het plangebied. Foerageergebied is alleen beschermd wanneer dit gebied noodzakelijk is om de functionaliteit van een vaste verblijfplaats te behouden. In onderhavige situatie zal dit niet aan de orde zijn.

Er gaan geen vliegroutes verloren het kader van onderhavig project.

Amfibieën, reptielen en vissen

Uit het bronnenonderzoek is naar voren gekomen dat poelkikker en kamsalamander de op 6 meter afstand gelegen poel in 2018 gebruikt hebben als voortplantingswater. Het is aannemelijk dat bovengenoemde soorten ieder jaar gebruik maken van de poel. Tevens komt de rugstreeppad voor in de omgeving. Onder andere doordat het erf hoger is gelegen dan de directe omgeving bestaat de kans dat bovengenoemde soorten onderhavig perceel zullen gebruiken als landhabitat/ overwinteringsplaats.

Afbeelding 5: Hoogtekaart plangebied en omgeving (bron: ahn.arcgisonline.nl).

De beoogde werkzaamheden kunnen direct of indirect leefgebied van de drie genoemde soorten tot gevolg hebben. Het slopen en bouwen van gebouwen en het verwijderen van betonverharding op circa 5 meter afstand van de poel kan tot gevolg hebben dat er significante verstoring (trillingen, geluid, aanwezigheid mensen en machines en dergelijke)

plaatsvindt op de poel. Mogelijk kan er ook aantasting van de poel plaatsvinden, daar deze zo dicht bij het plangebied is gelegen. Er zullen geen ingrepen aan de poel zelf plaatsvinden. Daarnaast kan door de herinrichting van het plangebied land-/ winterhabitat van de soorten verloren gaan. De genoemde soorten overwinteren vaak in de omgeving van hun voortplantingsplek. Rugstreeppad is een pioniersoort en koloniseert snel een kale bouwlocatie wanneer de soort in de directe omgeving voorkomt. De exacte locaties van winterverblijven van de soorten zijn lastig vast te stellen. Vaak kan ervan uit worden gegaan dat wanneer de soort voorkomt, de geschikte, potentiële winterverblijven in gebruik kunnen zijn.

Er dient een nader onderzoek plaats te vinden naar poelkikker, kamsalamander en rugstreeppad conform de voor deze drie soorten opgestelde Kennisdocumenten (BIJ12). Mogelijk dienen er naar aanleiding van het nadere onderzoek een ontheffing aangevraagd te worden en mitigerende maatregelen genomen te worden.

Mogelijk kunnen enkele nadere onderzoeken worden gecombineerd met het huismussen en vleermuisonderzoek. De poel kan bemonsterd worden (schepnet, roepende koren, eiklonpen, larven en dergelijke) maar ook behoort het nemen van watermonsters voor e-DNA-analyse tot de mogelijkheid. Deze environmental DNA-methode is over het algemeen minder kostbaar, accurater en minder verstorend voor exemplaren. Navraag bij de lokale amfibieënwerkgroep kan ook uitkomst bieden over aanwezigheid, daar de soorten in 2018 door iemand zijn waargenomen.

Bij de inrichting van het plangebied kan rekening worden gehouden met amfibieën door bijvoorbeeld landhabitat te creëren door middel van takkenrillen.

Algemeen voorkomende amfibieën kunnen voorkomen binnen het plangebied. Dergelijke soorten zijn door de provincie vrijgesteld van de verbodsbepalingen als het een ruimtelijke ingreep of inrichting betreft. Wel geldt de zorgplicht voor dergelijke soorten.

Ongewervelden/ overige soorten

Binnen het plangebied zijn geen vaste verblijf- of voortplantingsplaatsen van soorten die zijn beschermd bij de Habitatrictlijn of voorkomen op de 'nationale lijst'.

Er zijn geen negatieve effecten te verwachten aangaande overige soorten.

De zorgplicht (art 1.11 Wnb)

De zorgplicht houdt in dat eenieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving

Voor alle soorten geldt een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat de initiatiefnemer passende maatregelen neemt om schade aan deze soorten te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het niet verontrusten of verstoren in de kwetsbare perioden zoals de winterslaap, de voortplantingstijd en de periode van afhankelijkheid van de jongen. De kwetsbare perioden zijn niet voor alle verschillende soortgroepen gelijk. Als "veilige" periode voor alle groepen geldt in het algemeen de periode van half oktober tot eind november, de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn. Bovendien zijn de houtduiven uit het laatste legsel dan waarschijnlijk ook al uitgevlogen.

6 CONCLUSIE EN VRIJBLIJVEND ADVIES

6.1 Conclusie

Onderdeel	Overtreding Wnb/ overige wetgeving	Nader onderzoek naar/ vervolg actie	Periode	Mitigatie
GNN/ GO	Nee	Nee	N.v.t.	Advies voor inrichting: - takkenrillen (kamsalamander en steenuil) - steenuilenkasten
Natuurbeheertypen	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Natura2000 -soorten - stikstof	Mogelijk	Voortoets Natura2000	N.v.t.	Mogelijk
	Niet aan getoetst	AERIUS berekening	N.v.t.	Mogelijk
Houtopstanden	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Flora	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vogels Jaarrond beschermd nest - Huismus Functioneel leefgebied - Huismus Niet jaarrond beschermde nesten Foerageergebied	Mogelijk	Nader onderzoek conform Kennisdocument BIJ12	1 april - 15 mei	- Groenstructuren pas rooien na afronding nader onderzoek
	Mogelijk			
	Nee	Zorgplicht	Broedseizoen loopt globaal van maart tot (en met) augustus	- Ingrepen buiten broedseizoen uitvoeren of starten - Anders broedvogelcheck
	Nee	Nee	N.v.t.	Nee
Grondgebonden zoogdieren Habitatrichtlijn en Nationaal Verblijfplaats - Steenmarter - Functioneel leefgebied	Mogelijk	Nader onderzoek	Tijdens overige nadere onderzoeken	Mogelijk
	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Vleermuizen Vaste verblijfplaatsen - Opstallen Vaste verblijfplaatsen - Bomen Essentieel foerageergebied Essentiële vliegroutes	Mogelijk	Nader onderzoek Conform vigerend vleermuizenprotocol	15 mei- 15 juli en 15 augustus - 1 oktober	Mogelijk
	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t.
Amfibieën/ reptielen/vissen Voortplantingswater - Poelkikker - Kamsalamander - Rugstreeppad	Mogelijk (indirect)	Nader onderzoek conform Kennisdocumenten BIJ12	- Tijdens overige nadere onderzoeken (huismus en vleermuizen) -e-DNA -Amfibieënwerkgroep	- Gefaseerd werken

Land-/ winterhabitat - Poelkikker - Kamsalamander - Rugstreeppad	Mogelijk (direct)	Moeilijk aan te tonen. Nader onderzoek conform Kennisdocumenten BIJ12		- Gefaseerd werken - realiseren leefgebied door bijvoorbeeld takkenrillen
Ongewervelden/ overige soorten	Nee	Nee	N.v.t.	N.v.t
Vrijgestelde soorten en alle overige dieren en planten	Nee	Zorgplicht	Altijd	- Zoveel mogelijk werken buiten kwetsbare periodes als kraam- en winterperiode. - Waar mogelijk exemplaren verplaatsen

6.2 Vrijblijvend advies

Bij de nieuwbouw kan rekening worden gehouden met soorten door nestkasten voor de huismus en vleermuizen in te bouwen of aan te brengen. Over dit zogenaamde natuur-inclusief bouwen is tegenwoordig veel te vinden op internet. Tevens kunnen voorzieningen voor amfibieën en de steenuil genomen worden.

Een goede site om informatie en inspiratie op te doen is www.bouwnatuurinclusief.nl.

Het is raadzaam om wel een ecooloog/ ter zake kundige bij aanschaf en plaatsing te betrekken.

Voorbeelden voorzieningen vleermuizen, huismus, steenuil en amfibieën (takkenril).

Woonwensen vogels en vleermuizen

	 Gierzwaluw	 Huismus	 Huiszwaluw	 Vleermuis
Aantal 	Plaats stenen in groepjes bij elkaar. Afstand tussen de invliegopeningen is minimaal 1 meter.	Plaats stenen in groepjes bij elkaar. Afstand tussen de invliegopeningen is minimaal 50 centimeter.	Hang meerdere kunstnesten onder een overstekende dakrand. Witte dakjsten zijn favoriet.	Vleermuizen gebruiken een netwerk van verblijfplaatsen. Zorg voor meerdere inbouwstenen en / of open stootvoegen op verschillende plekken.
Hoogte 	Minimaal 4 meter hoog. Kies een locatie met 6 meter vrije ruimte voor de nesten.	Tussen de 2,5 en 12 meter is ideaal. Bijvoorbeeld vlak onder een dakgoot.	Minimaal 4 meter hoog. Zorg voor een vrije aanvliegroute.	Zo hoog mogelijk aan de gevel, dicht bij de dakrand. Minimaal 3 meter hoogte en 3 meter vrije ruimte voor de uitvliegopening.
Oriëntatie 	Noord- of oostgevel. Of in schaduw van een goot of ander bouwelement. Dit voorkomt te hoog oplopende temperaturen in de kast.	Noord- of oostgevel. Of in schaduw van een goot of ander bouwelement. Dit voorkomt te hoog oplopende temperaturen in de kast.	Niet op het noordwesten.	Op iedere gevel! Optimaal is het plaatsen van 2 of meer kasten op verschillende gevels. Vleermuizen kunnen dan zelf een plek kiezen. Dit doen ze op basis van temperatuur en seizoen.
Omgeving 	De omgeving rondom de nestplaats is voor de gierzwaluw minder relevant, de vogel vangt zijn voedsel in de lucht. Wel moeten er voldoende insecten zijn.	Liefst in de buurt van (toekomstige) beschutting en begroeiing.	Waterpartijen en insectenrijk grasland binnen 500 meter zijn ideaal.	Vermijd locaties beschreven door lantaarnpalen, gevelverlichting of andere lichtbronnen.
Afstand tot ramen 	1 meter. Houd meer afstand aan in de buurt van naar buiten openslopende ramen.	1 meter.	Niet direct boven een raam. Voorkom overlast van uitwerpselen voorkomen door 50 cm onder de nesten een plankje te bevestigen.	1 meter. Niet direct boven een raam.
Bonus 	Gierzwaluwen houden van hoogte en van plekken waar ze omheen kunnen vliegen. Torens, hoge elementen of locaties op de hoek van een gebouw zijn ideaal.	Huismuizen hebben voedsel, water en zand binnen 50 meter nodig. Kies dus voor een locatie aan bijvoorbeeld de tuinzijde van een gebouw, of vlakbij openbaar groen.	Huiszwaluwen zoeken een nest in de buurt van hun geboorteplek. Is er vlakbij een huiszwaluwkolonie aanwezig? Plaats dan zeker kunstnesten!	Vleermuizen houden van een groene, insectenrijke omgeving met veel bomen en hoge struiken. Een nabijgelegen vijver is een pré voor het grootbrengen van jongen.
				

BIJLAGE 1

BEKNOPTTE SAMENVATTING NDFF

Aerdts

1153 records

- Middelpunt < 1km²
- Middelpunt 1km² - 5km²

- Middelpunt > 5km²
- Vlak

schaal 1 : 1000

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare coördinaten van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden niet regelmatig toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door een expert gecontroleerd. Indien (veld)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

27 februari 2021 11:13:09

1

Auteur: Jan-Mark de Wever

Aerdt

Beleid	
Ffwt tabel 3	(24) 983
Bever	123
Boomvalk	22
Buizerd	112
Gewone dwergvleermuis	1
Gewone/Kleine/Rulge dwergvleermuis	6
Gierzwaluw	9
Grote Gele Kwikstaart	2
Grote modderkruiper	1
Havik	5
Huismus	40
Kamsalamander	4
Kerkuil	19
Laafvlieger	1
Ooievaar	538
Otter	6
Poelkikker	5
Ransuil	9
Roek	2
Rugstreeppad	4
Slechtvalk	1
Sperwer	26
Steenuil	40
Wespendief	5
Zwarte Wouw	2

Jaarrond beschermde nesten	(15) 832
Boomvalk	22
Buizerd	112
Gierzwaluw	9
Grote Gele Kwikstaart	2
Havik	5
Huismus	40
Kerkuil	19
Ooievaar	538
Ransuil	9
Roek	2
Slechtvalk	1
Sperwer	26
Steenuil	40
Wespendief	5
Zwarte Wouw	2

De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare samenstellingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd. Hoewel (vrij) onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of af te sluiten.

27 februari 2021 11:13:09

3

Auteur: Jan-Mark de Wever

Aerdt

Beleid	
Wnb - andere soorten (FL)	(5) 13
Bunzing	2
Grote modderkruiper	1
Steenmarter	7
Wezel	1
Wolfskers	2
Wnb - andere soorten (FR)	(2) 3
Grote modderkruiper	1
Wolfskers	2
Wnb - andere soorten (GL)	(5) 13
Bunzing	2
Grote modderkruiper	1
Steenmarter	7
Wezel	1
Wolfskers	2
Wnb - andere soorten (GR)	(3) 10
Grote modderkruiper	1
Steenmarter	7
Wolfskers	2
Wnb - andere soorten (LB)	(3) 10
Grote modderkruiper	1
Steenmarter	7
Wolfskers	2
Wnb - andere soorten (NB)	(5) 13
Bunzing	2
Grote modderkruiper	1
Steenmarter	7
Wezel	1
Wolfskers	2
Wnb - andere soorten (NH)	(5) 13
Bunzing	2
Grote modderkruiper	1
Steenmarter	7
Wezel	1
Wolfskers	2

De NDF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (veld-)onderzoek kan noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

Aerdt

Beleid	
Wnb - andere soorten (OV)	(6) 22
Bunzing	2
Egel	9
Grote modderkruiper	1
Steenmarter	7
Wezel	1
Wolfskers	2
Wnb - andere soorten (UT)	(3) 10
Grote modderkruiper	1
Steenmarter	7
Wolfskers	2
Wnb - andere soorten (ZH)	(3) 10
Grote modderkruiper	1
Steenmarter	7
Wolfskers	2
Wnb - andere soorten (ZL)	(7) 54
Bunzing	2
Grote modderkruiper	1
Haas	38
Konijn	3
Steenmarter	7
Wezel	1
Wolfskers	2
Wnb - Habitatrichtlijn	(8) 150
Bever	123
Gewone dwergvleermuis	1
Gewone/Kleine/Ruige dwergvleermuis	6
Kamsalamander	4
Laatvlieger	1
Otter	6
Poolkikker	5
Rugstreeppad	4

De NDBF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDBF zijn door soortexperts gevalideerd. Nader (wetenschappelijk) onderzoek is noodzakelijk zijn om aanwezigheid van een soort te bevestigen of uit te sluiten.

27 februari 2021 11:13:09

7

Auteur: Jan-Mark de Wever

BIJLAGE 2

WETTELIJK KADER

Wet natuurbescherming (Wnb)

De Flora- en faunawet is op 1 januari 2017 overgaan in de Wet natuurbescherming (Wnb). Deze wet dient ter vervanging van de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en faunawet en de Boswet en heeft als doel te komen tot één integrale en vereenvoudigde regeling van de natuurbescherming. Hierbij is de Europese regelgeving als uitgangspunt genomen. In de wet is nog steeds een deling van bescherming van soorten en gebieden (Natura2000).

Soortenbescherming

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Alle vogels, in totaal ruim 700 soorten, zijn beschermd (Vogelrichtlijn). Sommige soorten genieten een extra bescherming onder het verdrag van Bern of is het nest ervan jaarrond beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

- Verbodsbepalingen

Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Bron: Brochure Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie EZ, versie 1.3 december 2016).

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Verstoring van vogels is niet verboden indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 4 en lid 5). Het is aan de initiatiefnemer om zich ervan te vergewissen – en waar nodig aan te kunnen tonen – dat de op zich versturende activiteit geen bedreiging vormt voor de vogelsoort en aldus niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van de betreffende soort.

Het verbod om dieren opzettelijk te doden of te vangen en het verbod om vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen opzettelijk te beschadigen of vernielen, is niet van toepassing op de bosmuis, huisspitsmuis of veldmuis, voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden (artikel 3.10 lid 3).

Opzettelijkheid

In de Wet natuurbescherming is bij meer verbodsbepalingen dan onder de Flora- en faunawet het opzetvereiste toegevoegd, in lijn met de artikelen van de Habitatrichtlijn en Vogelrichtlijn. In de Flora- en faunawet was alleen sprake van het opzetvereiste bij verontrusting (art 10). Hierdoor was de Flora- en faunawet strenger dan de verbodsbepalingen van de Habitatrichtlijn. Niet-opzettelijke handelingen waarbij de verbodsbepalingen overtreden worden, zijn nu niet langer verboden. Daarbij is van belang dat het Europees Hof van Justitie in zijn jurisprudentie heeft bepaald dat onder opzet ook voorwaardelijke opzet moet worden begrepen⁶⁾: *“Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of plant...”*.

- Ontheffing of vrijstelling

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn.
- Ten slot mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

De drie criteria op grond waarvan van de verbodsbepalingen afgeweken kan worden, zijn eveneens uit deze twee richtlijnen overgenomen. Dat betekent dat de verbodsbepalingen niet overtreden mogen worden, tenzij men een ontheffing kan krijgen (het zogenoemde ‘nee, tenzij-principe’).

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingenmogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Vrijstellingen kunnen in principe gelden voor alle drie de beschermingsregimes. Vrijstellingen van verbodsbepalingen zoals die gelden voor Vogelrichtlijn- of Habitatrichtlijnsoorten, kunnen alleen verleend worden voor in de Europese Vogelrichtlijn of Europese Habitatrichtlijn genoemde belangen. Om soorten vrij te stellen, zal altijd voldaan moeten zijn aan de vereisten van de wet, met name de afweging dat de vrijstelling geen afbreuk mag doen aan het streven de populatie van de betrokken soort in hun natuurlijk verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (voor Habitatrichtlijnsoorten en andere soorten) dan wel dat de vrijstelling niet leidt tot verslechtering van de staat van instandhouding van vogelsoorten.

Belangen voor ontheffingsverlening of vrijstelling onder de Wet natuurbescherming

Voor vogels beschermd onder de Vogelrichtlijn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
- in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
- ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
- ter bescherming van flora of fauna;
- voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt,
- om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan.

Voor soorten beschermd onder de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Voor andere, 'nationaal' beschermde soorten kan ontheffing of vrijstelling worden verleend op grond van de volgende belangen:

- de belangen die gelden voor soorten van de Habitatrichtlijn zoals hierboven genoemd;
- in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daaropvolgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
- ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
- ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
- in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied,
- in het algemeen belang van de betreffende soort.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening. In de verordening of regeling staat aangegeven voor welke verbodsbepalingen, voor welke handelingen en voor welke soorten de vrijstelling geldt. Onder meer op basis van regionale verschillen in de staat van instandhouding van soorten kunnen de vrijgestelde soorten per provincie verschillen.

Nederlandse Naam	Wetenschappelijke Naam	Drenthe	Flevoland	Friesland	Gelderland	Groningen	Limburg	Noord-Brabant	Noord-Holland	Overijssel	Utrecht	Zeeland	Zuid-Holland	Ministerie EZ (AMvB RN art)
Zoogdieren														
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bosmuis*	<i>Apodemus sylvaticus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>	x		x		x	x				x		x	x
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>						x1							
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Haas	<i>Lepus europeus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	x		x		x	x				x		x	x
Huisspitsmuis*	<i>Crocidura russula</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Molmuis	<i>Arvicola scherman</i>						x							
Ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x		x
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Steenmarter	<i>Martes foina</i>			x			x2							
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x
Veldmuis*	<i>Microtus arvalis</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	x		x		x	x				x		x	x
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>							x						
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Amfibieën en reptielen														
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>						x3							
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Levendbarende hagedis	<i>Zootoca vivipara</i>						x4							
Meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus (Rana ridibunda)</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Middelste groene kikker / Bastaardkikker	<i>Pelophylax klepton esculentus (Rana esculenta)</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

(Bron: Website Ecologica, januari 2021).

- Gedragscode

Voor regulier voorkomende werkzaamheden en ruimtelijke ontwikkeling kan een vrijstelling van de verbodsbepalingen mogelijk zijn als u handelt conform een goedgekeurde gedragscode. Het kan gaan om handelingen in het kader van bestendig beheer of onderhoud, bestendig gebruik en ruimtelijke ontwikkeling of inrichting. Zo is het onder de Wet natuurbescherming mogelijk om via een gedragscode Europees beschermde vogel- en andere dier- en plantensoorten vrij te stellen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, mits er sprake is van een bij respectievelijk Vogelrichtlijn of Habitatrichtlijn genoemd belang. In een gedragscode is beschreven hoe zorgvuldig gewerkt wordt opdat schade aan beschermde dieren en planten wordt voorkomen of tot een minimum beperkt.

Gedragscodes zijn bedoeld voor organisaties die in hun reguliere taken of activiteiten regelmatig met de wet te maken hebben. Elke sector kan een gedragscode opstellen en laten goedkeuren. Wanneer een gedragscode is goedgekeurd, kan eenieder die aantoonbaar in overeenstemming met de betreffende gedragscode handelt, zonder ontheffing de handelingen verrichten. Er kan gecontroleerd worden of er gehandeld wordt volgens de gedragscode. Dat dient aangetoond te worden; de bewijslast dat er correct wordt gehandeld ligt bij de initiatiefnemer.

Gedragscodes worden goedgekeurd door de Minister van EZ, in overleg met de provincies. De goedkeuring geldt voor een periode van maximaal vijf jaar.

- Ecologisch onderzoek laten uitvoeren

Voordat de beoogde ingreep kan plaatsvinden dient inzichtelijk gemaakt te zijn dat er door de ingreep geen overtreding zal plaatsvinden van de Wet natuurbescherming.

Meestal wordt eerst een zogenaamde quickscan (natuurtoets) flora en fauna uitgevoerd. Uit dit onderzoek dient naar voren te komen of er vervolgstappen genomen dienen te worden. De vervolgstappen kunnen bestaan uit een nader onderzoek, het nemen van mitigerende maatregelen en/ of het aanvragen van een ontheffing.

De bepalingen van de Wet natuurbescherming zijn alleen van toepassing als op of rondom de locatie waar de werkzaamheden gaan plaatsvinden beschermde planten en/of dieren voorkomen of als zich daar hun nesten, voortplantingsplaatsen of rustplaatsen bevinden.

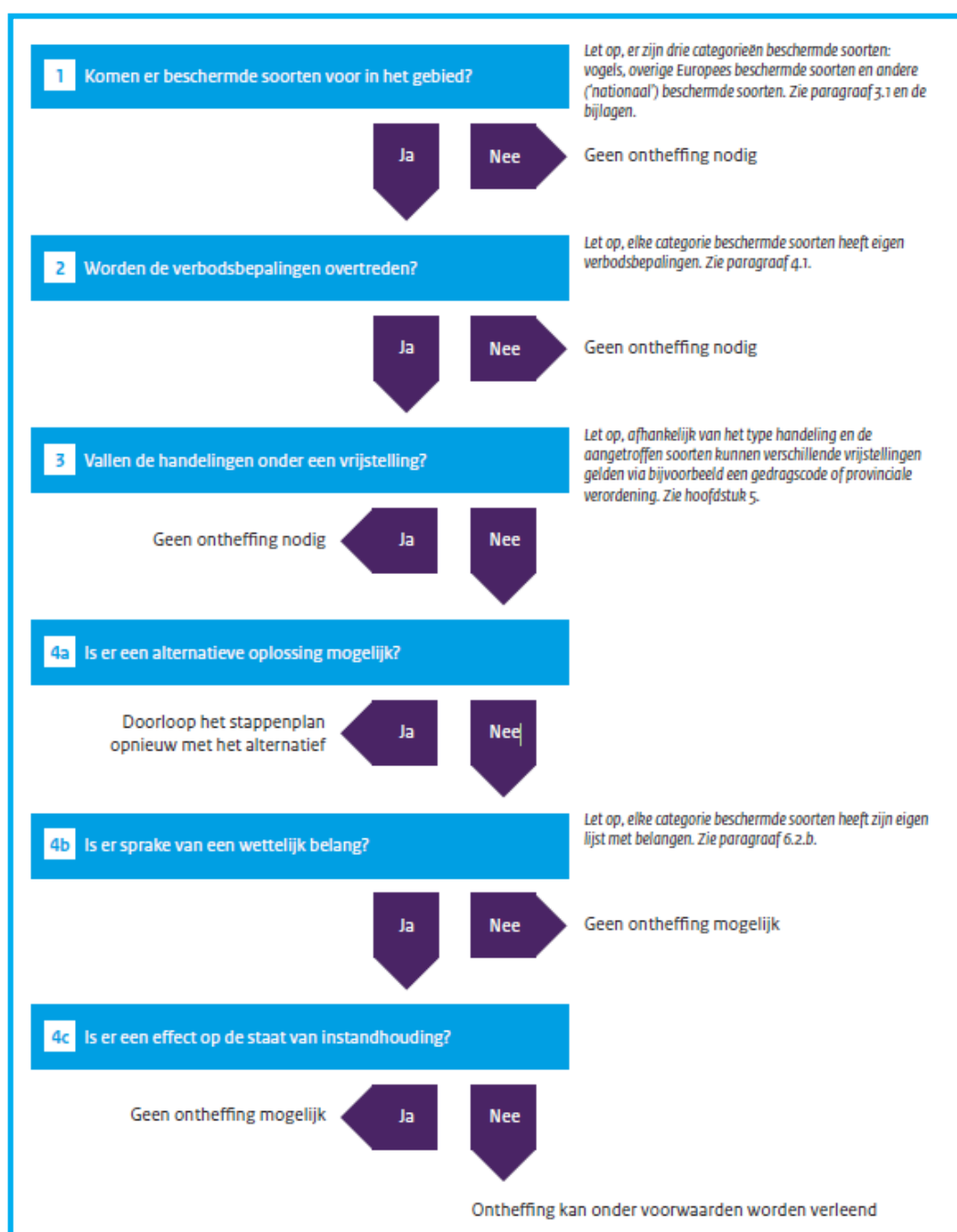
Het plangebied is het gebied waar de daadwerkelijke handeling wordt uitgevoerd. Afhankelijk van de kenmerken van de activiteit kunnen storende factoren ook optreden buiten het plangebied. Denk aan verstoring door geluid, waardoor bijvoorbeeld het verbod om soorten opzettelijk te verstoren wordt overtreden.

Hoe groot het onderzoeksgebied is hangt dan ook af van de invloedssfeer van de werkzaamheden. Het onderzoeksgebied is vaak groter dan het plangebied.

Andere leefgebieden van een diersoort, zoals foerageergebieden of vaste vliegroutes, worden volgens de uitleg van het Guidance document niet beschermd, tenzij deze samenvallen met de voortplantings- of rustplaatsen. Jurisprudentie maakt echter duidelijk dat in het geval van Habitatrichtlijnsoorten het zodanig verstoren van vaste vliegroutes en/of beschadigen van foerageergebied dat de soort om die reden deze vaste voortplantings- of rustplaatsen (die buiten het plangebied zijn gelegen) zal verlaten, wel onder het verbod van de Habitatrichtlijn valt).

De redenering hierbij is dat bij een dergelijke verstoring de ecologische functionaliteit van de voortplantings- of rustplaatsen niet meer gegarandeerd is. In deze gevallen is dan ook artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming van toepassing.

Het ministerie van Economische Zaken heeft een stappenplan opgesteld die door initiatiefnemers doorlopen dient te worden.

Bron: Brochure Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, ministerie EZ, versie 1.3 december 2016).

Natura2000 (gebiedsbescherming)

Gebieden die bescherming genieten zijn Natura2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden).

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Indien er negatieve effecten te verwachten zijn, bijvoorbeeld door een toename van stikstofdepositie, dient er een vervolgonderzoek plaats te vinden. Mogelijk dient er een vergunning Wnb aangevraagd te worden.

Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is geregeld in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming.

Het is verboden houtopstanden geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen, zonder voorafgaande melding bij de provincie. Een houtopstand is hierbij gedefinieerd als een eenheid van bomen of struiken met een oppervlakte van ten minste 1.000 vierkante meter of een rijbeplanting die meer dan 20 bomen omvat. De wet schrijft verder voor dat wanneer een houtopstand geheel of gedeeltelijk is geveld, de grond binnen drie jaar moet worden herbeplant.

Bovenstaande bescherming geldt niet voor alle houtopstanden. De regels zijn niet van toepassing op houtopstanden op erven of in tuinen, op fruitbomen, op windschermen om boomgaarden, op naaldbomen bedoeld om te dienen als kerstbomen, op kweekgoed, op bepaalde beplantingen van wilgen of populieren, op bepaalde beplantingen bedoeld voor de productie van houtige biomassa en op houtopstanden binnen de, bij besluit van de gemeenteraad, vastgelegde grenzen van de bebouwde kom. Ook voor het dunnen van een houtopstand gelden de regels niet.

De provincie kan regels stellen ten aanzien van de meldingsplicht en de plicht tot herbeplanting. Ook kan de provincie een ontheffing verlenen ten behoeve van herbeplanting op andere grond. Verder kan de provincie ontheffing verlenen en kan de provincie bij verordening vrijstelling verlenen van zowel de meldingsplicht als de plicht tot herbeplanting.

Nationaal Natuur Netwerk/ Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De bescherming van het Nationaal Natuurnetwerk/ Natuurnetwerk Nederland (NNN, de voormalige EHS) komt voort uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Het netwerk kan in verschillende provincie andere benamingen hebben, zo heet de NNN in provincie Gelderland het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en in Noord-Brabant het Natuurnetwerk Brabant.

Dit NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

In het NNN liggen: bestaande natuurgebieden (waaronder Natura2000, gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt, landbouwgebieden (beheerd volgens agrarisch natuurbeheer) en ruim 6 miljoen hectare grote wateren: meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en de Waddenzee.

In het netwerk geldt voor nieuwe ontwikkelingen het 'nee, tenzij'-principe. Ruimtelijke ingrepen zijn niet toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn. Ook moeten de ontwikkelingen een groot openbaar belang hebben. De schadelijke effecten van de activiteit

op de natuur moeten bovendien worden gemitigeerd. De kernkwaliteiten en omgevingscondities vormen het toetsingskader. De initiatiefnemer dient onderzoek te doen naar eventuele significant negatieve effecten die een activiteit kan hebben op het NNN.

Overige natuurgebieden

Buiten de bescherming van de Wet natuurbescherming en het NNN bevinden zich ook natuurgebieden beschermd middels provinciaal beleid, veelal beschreven in Omgevingsplannen of Streekplannen. In dit provinciale beleid is de bescherming van bijvoorbeeld ganzenfoerageergebied en weidevogelgebied uitgewerkt.

Rode Lijst

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de wet zijn opgenomen.

De aanwijzing van nationale soorten is mede gebaseerd op de status die de soorten in de rode lijsten hadden ten tijde van het opstellen van de Wnb.

BIJLAGE 3

LIJSTEN BESCHERMDE SOORTEN

Soorten beschermd onder paragraaf 3.2 van de
Wet natuurbescherming (artikel 3.5 en 3.8)

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (4)

Drijvende water- weegbree	Luronium natans
Groenknolorchis	Liparis loeselii
Krulpand moerasscherm	Aplium repens
Zomerschroeforchis	Spiranthes aestivalis

Zoogdieren terrestisch (8)

Bever	Castor fiber
Hamster	Cricetus cricetus
Hazelmuis	Muscardinus avellanarius
Eurazische lynx	Lynx lynx
Noordse woelmuis	Microtus oeconomus
Otter	Lutra lutra
Wilde kat	Felis silvestris
Wolf *)	Canis lupus

Vleermuizen (22)

Bechsteins vleermuis	Myotis bechsteinii
Bosvleermuis	Nyctalus leisleri
Brandes vleermuis	Myotis brandtii
Pranjesaart	Myotis nattereri
Gewone baardvleermuis	Myotis mystacinus ssp. mystacinus
Gewone dwerg- vleermuis	Pipistrellus pipistrellus
Gewone grootoor- vleermuis	Plecotus auritus
Grijze grootoor- vleermuis	Plecotus auritus
Grote hoefijzerneus	Rhinolophus ferrum- equinum
Grote rosse vleermuis	Nyctalus lasiopterus
Ingekorven vleermuis	Myotis emarginatus
Kleine dwerg- vleermuis	Pipistrellus pygmaeus
Kleine hoefijzerneus	Rhinolophus hipposideros
Laatzvleer	Eptesicus serotinus
Meervleermuis	Myotis dasycneme
Mopsvleermuis	Barbastella barbastellus
Noordse vleermuis	Eptesicus nilssonii
Rosse vleermuis	Nyctalus noctula
Ruige dwerg- vleermuis	Pipistrellus nathusii
Tweekleurige vleermuis	Vespertilio murinus
Vale vleermuis	Myotis myotis
Watervleermuis	Myotis daubentonii

Zoogdieren marien (5)

Bruinvos	Phocoena phocoena
Gewone dolfin	Delphinus delphis
Tuimelaar	Tursiops truncatus
Witflankdolfijn	Lagenorhynchus acutus
Witsnuitdolfijn	Lagenorhynchus alibonatus

Vissen (2)

Houting	Coregonus oxyrinchus
Steur	Acipenser sturio

Amfibieën (8)

Boomkikker	Hyla arborea
Geelbuikvuurpad	Bombina variegata
Hefkikker	Rana arvalis
Kamsalamander	Triturus cristatus
Knoflookpad	Pelobates fuscus
Poelkikker	Rana lessonae
Rugstreeppad	Bufo calamita
Vroedmeesterpad	Alytes obstetricans

Reptielen (3)

Gladde slang	Coronella austriaca
Muurhagedis	Podarcis muralis
Zandhagedis	Lacerta agilis

Vlinders (7)

Donker pimpernel- blauwje	Maculinea nausithous
Groe vuurvlinder	Lycaena dispar
Moerasparelmoer- vlinder *)	Euphydryas aurinia
Pimpernelblauwje	Maculinea teleius
Teuntsbloempijl- staart	Proserpinus proserpina
Tijmblauwje *)	Maculinea arion
Zilverstreephooft- beestje *)	Coenonympha hero

Libellen (8)

Bronslibel *)	Oxygaster curditi
Gaffellibel	Ophiogomphus cecilia
Gevlekte witsnuit- libel	Leucorrhinia pectoralis
Groene glazenmaker	Aeshna viridis
Noordse winter- juffer *)	Sympecma paedisca
Ooseltjke witsnuit- libel *)	Leucorrhinia albifrons
Rivierrombout	Gomphus flavipes
Sterltjke witsnuitlibel	Leucorrhinia caudalis

Kevers (5)

Brede geelrandwater- roofkever	Dytiscus latidorsus
Gestreepde water- roofkever	Graphoderus bilineatus
Heldenbok	Cerambyx cerdo
Juchleerkever	Osmoderma eremita
Vermiljoenkever	Cucujus cinnabarinus

Overige soorten (2)

Bataafse stroom- mossel	Unio crassus
Platte schijfhoren	Anisus vorticulus

*) Soorten verdwenen uit Nederland maar die
toch beschermd zijn op grond van artikel 3.5 en
3.8 omdat er een gerede kans op terugkeer bestaat

Soorten beschermd onder paragraaf 3.3 van de
Wet natuurbescherming (artikel 3.10 en 3.11)

Nederlandse naam Latijnse naam

Planten (76)

Akkerboerbloem *	<i>Ranunculus arvensis</i>
Akkerdoornzaad *	<i>Torilis arvensis</i>
Akkerogenroost *	<i>Odonthus vernus vernus</i>
Bekliende ogenroost *	<i>Euphrasia rosakoviana</i>
Berggarnander *	<i>Teucrium montanum</i>
Bergnachtsorchis *	<i>Platanthera chlorantha</i>
Blaasvaren	<i>Cystopteris fragilis</i>
Blauw guichelheil *	<i>Anagallis arvensis foemina</i>
Bokkenorchis *	<i>Himantoglossum hircinum</i>
Bosboerbloem *	<i>Ranunculus pol. nemorosus</i>
Bosdravik *	<i>Bromopsis r. benekenti</i>
Brave hendirik *	<i>Chenopodium bonus- henricus</i>
Brede wolfsmelk *	<i>Euphorbia platyphyllos</i>
Breed wollegras *	<i>Eriophorum latifolium</i>
Bruinrode wespenorchis	<i>Epipactis atrorubens</i>
Dennenorchis *	<i>Goodyera repens</i>
Dreps *	<i>Bromus secalinus</i>
Echte gamander *	<i>Teucrium cham. germanicum</i>
Franjegendaan	<i>Genclanella ciliata</i>
Geelgroene wespenorchis *	<i>Epipactis muelleri</i>
Geplooide vrouwenmaniet *	<i>Alchemilla subcrenata</i>
Geande veldsla *	<i>Valerianella dentata</i>
Gevlekt zonneroosje *	<i>Tuberaria guttata</i>
Glad biggenkruid *	<i>Hypochaeris glabra</i>
Gladde zegge *	<i>Carex laevigata</i>
Groene nachtorchis	<i>Coeloglossum viride</i>
Groensteel *	<i>Asplenium viride</i>
Groot spiegelklokje *	<i>Legousia speculum- venetis</i>
Grote bosaardbet *	<i>Fragaria moschata</i>
Grote leeuwenklauw *	<i>Aphanes arvensis</i>
Honingorchis	<i>Hermidium monorchis</i>
Kalkboerbloem *	<i>Ranunculus polyanthenos ssp. polyanthenoides</i>
Kalkkruip *	<i>Centaurea calcitrapa</i>
Karchutseranjer *	<i>Dianthus carthusianorum</i>
Karwijnselie *	<i>Selinum carvifolia</i>
Kleinere ereprijs *	<i>Veronica verna</i>
Kleinere Schorseneer *	<i>Scorzonera humilis</i>
Kleinere wolfsmelk *	<i>Euphorbia exigua</i>
Kluwenklokje	<i>Campanula glomerata</i>
Knollathyrus *	<i>Lathyrus linifolius</i>
Knolspirea *	<i>Filipendula vulgaris</i>
Korensla *	<i>Amorpha minima</i>
Kranskarwij *	<i>Carum verticillatum</i>
Kruipdijl *	<i>Thymus praecox</i>
Lange zonnedaauw	<i>Drosera longifolia</i>
Liggende ereprijs *	<i>Veronica prostrata</i>
Moerasgamander *	<i>Teucrium scordium</i>
Muurbloem	<i>Erysimum cheiri</i>
Naakte lathyrus *	<i>Lathyrus aphaca</i>
Naaldenkervel *	<i>Scandix peccen-veneris</i>
Pijlscheefkelk	<i>Arabis h. sagittata</i>
Roggelelie *	<i>Lilium bulbiferum croceum</i>
Rood peperboomje *	<i>Daphne mezereum</i>
Rozenkransje *	<i>Anemone nemorosa</i>
Ruw parelzaad *	<i>Lithospermum arvense</i>
Stofzaad *	<i>Monotropa hypopitys</i>
Scherpkruis *	<i>Asperugo procumbens</i>
Schubvaren	<i>Cesera officinarum</i>
Schubzegge *	<i>Carex leptocarpa</i>

Smalle raai *	<i>Galeopsis angustifolia</i>
Spijs havigskruid *	<i>Hieracium lacucella</i>
Steenbraam *	<i>Rubus saxatilis</i>
Stijve wolfsmelk *	<i>Euphorbia sericea</i>
Tengere distel *	<i>Carduus tenuiflorus</i>
Tengere veldmuur *	<i>Minuartia hybrida</i>
Trosgamander *	<i>Teucrium botrys</i>
Veenbloembies *	<i>Scheuchzeria palustris</i>
Vliegenorchis	<i>Ophrys insectifera</i>
Vroege ereprijs *	<i>Veronica praecox</i>
Wilde averuit *	<i>Anemone c. campestris</i>
Wilde ridderspoor *	<i>Consolida regalis</i>
Wilde weide *	<i>Melampyrum arvense</i>
Wolfskers *	<i>Atropa bella-donna</i>
Zandwolfsmelk *	<i>Euphorbia seguieriana</i>
Zinkvooltje	<i>Viola lutea calamitaria</i>
Zweedse kornoelje *	<i>Cornus suecica</i>

Zoogdieren terrestisch (31)

Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
Boommarter	<i>Maris maris</i>
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
Bunzing	<i>Mus musculus</i>
Damhert	<i>Dama dama</i>
Das	<i>Meles meles</i>
Dwergmuis	<i>Microtus minutus</i>
Dwergspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
Edelhert	<i>Cervus elaphus</i>
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>
Elkermuis	<i>Elomys quercinus</i>
Gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
Grote bosmuis	<i>Apodemus flavicollis</i>
Haas	<i>Lepus europaeus</i>
Hermeltijn	<i>Mus musculus</i>
Hutspitsmuis	<i>Crocodylus russula</i>
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
Molmuis *	<i>Arvicola scherman</i>
Ondergrondse woelmuis	<i>Microtus subterraneus</i>
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
Steenmarter	<i>Maris maris</i>
Tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
Veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
Veldspitsmuis	<i>Crocodyrus leucodon</i>
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>
Waterspitsmuis	<i>Neomys fodiens</i>
Wezel	<i>Mus musculus</i>
Wild zwijn	<i>Sus scrofa</i>
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

Zoogdieren marien (2)

Gewone zeehond	<i>Phoca vitulina</i>
Grijze zeehond	<i>Halichoerus grypus</i>

Amfibieën (8)

Alpenwater- salamander	<i>Triturus alpestris</i>
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
Kleinere water- salamander	<i>Triturus vulgaris</i>
Meerkikker	<i>Rana ridibunda</i>
Middelste groene kikker	<i>Rana klepton esculenta</i>
Vinpoetsalamander	<i>Triturus helveticus</i>
Vuursalamander	<i>Salamandra salamandra</i>

Reptielen (4)

Adder	<i>Vipera berus</i>
-------	---------------------

Hazelworm	<i>Anguilla fragilis</i>
Levendbarende hagedis	<i>Lacerta vivipara</i>
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>

Vissen (6)

Beekdonderpad	<i>Cottus rhenanus</i>
Beekprijs	<i>Lamprologus planeri</i>
Elrits	<i>Phoxinus phoxinus</i>
Gestippelde alver	<i>Alburnoides bipunctatus</i>
Groene modderkruiper	<i>Misgurnus fossilis</i>
Kwabaal *	<i>Lota lota</i>

Vlinders (20)

Aardbeetvlinder *	<i>Pyrgus malvae</i>
Bosparelmoe- vlinder *	<i>Melitaea athalia</i>
Bruin dikkopje	<i>Erynnis iages</i>
Bruine erfenpage *	<i>Sagittaria ilicis</i>
Dulparelmoe- vlinder *	<i>Argynnis niobe</i>
Gentiaanblauwje *	<i>Maculinea alcon</i>
Groene parelmoe- vlinder *	<i>Argynnis aglaja</i>
Groene vos *	<i>Nymphalis polychloros</i>
Groene weerschijn- vlinder *	<i>Apatura iris</i>
Iepenpage	<i>Sagittaria w-album</i>
Kleinere heetvlinder *	<i>Hipparchia satilinus</i>
Kleinere Ijsvogel- vlinder *	<i>Limenitis camilla</i>
Kommavvlinder *	<i>Hesperia comma</i>
Sleedoornpage *	<i>Thecla betulae</i>
Spiegeldikkopje *	<i>Heuroperus morpheus</i>
Veenbesblauwje *	<i>Plebeus opule</i>
Veenbesparelmoe- vlinder	<i>Boloria aquilonaris</i>
Veenhoofbeesje	<i>Coenonympha tullia</i>
Veldparelmoe- vlinder	<i>Melitaea cinxia</i>
Zilveren maan *	<i>Boloria selene</i>

Libellen (8)

Beekrombout *	<i>Gomphus vulgatissimus</i>
Bosbeekjuffer *	<i>Calopteryx virgo</i>
Donkere waterjuffer *	<i>Coenagrion armatum</i>
Gevlekte glanslibel *	<i>Somatochlora flavomaculata</i>
Gewone bronlibel *	<i>Cordulegaster boltonii</i>
Hoogveenglanslibel *	<i>Somatochlora arcata</i>
Kempense heidlibel *	<i>Symptura depressusculum</i>
Speerwaterjuffer *	<i>Coenagrion hastulatum</i>

Kevers (1)

Vliegende hert	<i>Lucanus cervus</i>
----------------	-----------------------

Overige soorten (1)

Europese rivierkreeft	<i>Asiacus asiaticus</i>
-----------------------	--------------------------

* soort die geen wettelijke bescherming had
onder de Flora- en faunawet

BIJLAGE 4

JAARROND BESCHERMDE NESTEN (CATEGORIE 1-4)

Mogelijk dat in de loop der tijd per provincie de lijst met jaarrond beschermde nesten wordt aangepast. Voor een actuele stand van zaken dient altijd de stand van zaken in de desbetreffende provincie bekeken te worden.

Categorie 1-4: jaarrond beschermd

Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>	4
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>	4
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>	2
Grote gele kwikstaart	<i>Motacilla cinerea</i>	3
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>	4
Huisemus	<i>Passer domesticus</i>	2
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>	3
Oehoe	<i>Bubo bubo</i>	3
Ooievaar	<i>Ciconia ciconia</i>	3
Ransuil	<i>Asio otus</i>	4
Roek	<i>Corvus frugilegus</i>	2
Slechtvalk	<i>Falco peregrinus</i>	3
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>	4
Steenuil	<i>Athene noctua</i>	1
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>	4
Zwarte wouw	<i>Milvus migrans</i>	4

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

BIJLAGE 5

BRONNEN

www.gelderland.nl
www.natura2000.nl
www.NDFF.nl
www.nederlandsesoorten.nl
www.ravon.nl
www.synbiosys.alterra.nl
www.sovon.nl
www.vleermuizenindestad.nl
www.vogelbescherming.nl
www.vogelvisie.nl
www.zoogdiervereniging.nl

BIJ12-2017-017-Kennisdocument-Rugstreeppad-1.0.
BIJ12-2017-014-Kennisdocument-Poelkikker-1.0.
BIJ12-2017-010-Kennisdocument-Kamsalamander-1.0.